

FER-ovci natjerali pčele i ribe da 'razgovaraju' s robotima da bi povećali sigurnost autonomnih vozila

TEHNOLOGIJA | 11.10.2018. 22:00

Stjepan Bogdan na AI2Futureu/Žarko Bašić/PIXSELL

Bernard Ivezić

Još nitko dosad nije iskoristio svu tu tehnologiju da bi pokrenuo komunikaciju dviju životinjskih vrsta, a razlike između pčela i riba su jednake kao između sudionika u prometu.

Autonoman promet, koji se očekuje u idućih pet do deset godina, značajno će se temeljiti na uspjehu projekta što ga je u četvrtak u Algebra LAB-u u Zagrebu na konferenciji AI2Future predstavio znanstvenik s Fakulteta elektrotehnike i računarstva Stjepan Bogdan.

On je vodio FER-ov tim, koji je s pet fakulteta iz drugih dijelova Europe posljednje dvije i pol godine pokušavao nagovoriti ribe i pčele da 'razgovaraju' s robotima, a zatim da posredstvom tih robota razgovaraju međusobno. Kaže da su uspjeli. "Pronašli smo način kako se može riješiti domset problem iz teorije grafova što mi danas ne možemo, ali se pokazalo da životinje mogu", kaže Bogdan.

Nije želio ići u detalje, jer ističe da svoj rad još nisu objavili službeno s obzirom na to da su istraživanje tek završili. Njihov projekt nazvan ASSISIf financirala je EU sa šest milijuna eura. U Zagrebu je tim predvođen Bogdanom razvio minijaturnog robota koji je korištenjem topline, vibracija i strujanja zraka imitirao pčele te kojeg su zatim pčele uspješno prihvatile kao svojeg člana. Jednako tako su drugi timovi razvili minijaturnu ribu.

"Znali smo da je to izvedivo, jer su prije nas znanstvenici uspjeli napraviti robota koji komunicira s pilićima kao i robota koji putem feromona komunicira sa žoharima i kojeg žohari slijede pa ga možete iskoristiti da vam iz kuće odvede sve žohare umjesto da ih tamanite kemijom", kaže Bogdan. No, ono što još nitko nije napravio je iskoristio svu tu tehnologiju da bi pokrenuo razgovor između dvije životinjske vrste. Bogdan pojašnjava da su razlike među njima podjednake kao i između različitih sudionika u prometu.

"Kad bolje pogledate, promet u gradovima nalikuje kretanju 50.000 pčela u košnici ili kretanju riba unutar jata", kaže Bogdan. Nešto drugačije, ali podjednako neobično otkriće na konferenciji AI2Future predstavio je indijski znanstvenik i poduzetnik Srinivasan Ramanathan, suosnivač AI startupa Zasti, koji je s Indijskim institutom za tehnologiju, fakulteta s kojeg je došao aktualni

šef Googlea, razvio umjetnu inteligenciju koja s uspjehom predviđa probleme u različitim industrijama i nudi objašnjenja zašto se pojavljuju.

Ramanathan kaže da njihova tvrtka danas u 90 posto slučajeva može točno predvidjeti koji će letovi i zašto kasniti. "Ali niti jedan ovakav uspjeh nije došao lako. Popločen je brojnim neuspjesima", zaključuje.

Ključne riječi

Tehnologija&Znanost

sustav autonomne vožnje

Fakultet elektrotehnike i računarstva FER

AI2Future

www.vecernji.hr

Slavna pjevačica prešla na islam: Zvat ću se Shuhada!

Poznati hrvatski sportaš: Nemam čime platiti trenera, izbacili me iz reprezentacije...

Samo registrirani korisnici mogu komentirati

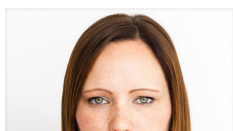
NEMAŠ KORISNIČKI RAČUN? REGISTRIRAJ SE OVDJE!

PRIJAVI SE OVDJE!

Povezano

Najkomentiranije

Najčitnije

TEHNOLOGIJA

Naši 4DX i Screen X kino sustavi uvuku vas u filmsku akciju

TEHNOLOGIJA

Stanford ne ispušta titulu najinovativnijeg svjetskog sveučilišta

TEHNOLOGIJA

'Koristimo tehnologiju kao alat, a ne kao svrhu u životu'